

Problemen bij rechtop staan en zitten bij post-COVID

Sommige mensen houden lang klachten na corona (COVID-19). Dit heet post-COVID. 30 tot 70% van de patiënten met post-COVID krijgt problemen als ze van houding veranderen en rechtop gaan staan of gaan zitten. Denk aan duizeligheid, flauwvallen en een snelle hartslag. Dit heet orthostatische intolerantie (OI).

Artsen herkennen deze klachten nu nog niet altijd goed. Ze gebruiken tests die niet altijd OI opsporen. Patiënten hebben bijvoorbeeld een normale hartslag en bloeddruk. Toch hebben ze klachten. Daardoor krijgen patiënten soms niet de juiste hulp. Dit onderzoek wil uitzoeken hoe OI precies komt. En hoe artsen het beter kunnen vaststellen. Dat doen ze met nieuwe manieren om OI te meten.

Doel

De onderzoekers denken aan 2 oorzaken van de klachten:

- Problemen met de weg van het bloed naar de hersenen.
- Een afweersysteem dat stoffen maakt die het eigen lichaam aanvallen (auto-antistoffen).

Aanpak/werkwijze

De onderzoekers gaan dit onderzoeken bij 3 groepen mensen:

1. 100 patiënten met post-COVID en OI-klachten (50 mensen met een normale bloeddruk en hartslag).
2. 30 patiënten met post-COVID zonder OI-klachten.
3. 30 gezonde mensen die geen corona hebben gehad.

Alle deelnemers doen tests en oefeningen. Ze worden langzaam rechtop gezet op een speciale tafel (kantel-tafeltests). Ze doen ook ademhalingsoefeningen en bewegingen. Tegelijk moeten ze hard blazen (Valsalva-Manoeuvre). Direct meten de onderzoekers hoe het bloed naar de hersenen stroomt. Dat doen ze met een Doppler, een soort echo die de bloedstroom in beeld brengt. En met een NIRS-scanner, die werkt met infrarood licht.

Ook gebruiken ze bloed om te kijken of er stoffen in zitten die het eigen lichaam aanvallen (auto-antistoffen). Deze auto-antistoffen kunnen misschien OI veroorzaken.

Verder gebruiken de onderzoekers een SPECT-scan om foto's te maken van de hersenen. Daarmee zien ze hoe het bloed stroomt als iemand ligt en staat.

Met moderne computerberekeningen hopen de onderzoekers daarna betere manieren te vinden om OI vast te stellen en te begrijpen.

Samenwerkingspartners

Artsen en onderzoekers van verschillende ziekenhuizen en universiteiten doen dit onderzoek samen. Denk aan neurologen (voor de zenuwen), cardiologen (voor het hart), immunologen (voor afweer) en computerexperts. Zij werken bij Leiden UMC, Amsterdam UMC, UMC Utrecht, Stichting Cardiozorg of zijn al aangesloten bij Post-COVID Netwerk Nederland (PCNN).

Ook mensen met post-COVID denken via patiëntenverenigingen mee over het onderzoek. Zij helpen bijvoorbeeld om de tests zo prettig mogelijk te maken voor patiënten. En ze zorgen dat de resultaten aansluiten bij wat patiënten belangrijk vinden.

(Verwachte) resultaten

Na 2 jaar verwachten de onderzoekers meer te weten over het ontstaan van OI bij mensen met post-COVID. Bijvoorbeeld of het komt door problemen met de weg van het bloed naar de hersenen. Of door een afweersysteem dat in de war is (auto-immuniteit).

Met die kennis kunnen artsen OI beter herkennen, ook als iemands bloeddruk en hartslag normaal lijken. De resultaten kunnen ook leiden tot nieuwe behandelingen. Bijvoorbeeld medicijnen die het afweersysteem weer in balans brengen. Of die ervoor zorgen dat er meer bloed naar de hersenen stroomt.

Die kennis is niet alleen belangrijk voor post-COVID, maar misschien ook voor ziektes na een infectie. Bijvoorbeeld bij de ziekte van Lyme, Q-koorts of ME/CVS.

Vervolg

Op basis van de resultaten willen ze verder onderzoek doen. Bijvoorbeeld om nieuwe behandelingen uit te proberen en te kijken of deze ook werken bij andere ziektes.